

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

372

Vragen van het lid **Bergkamp** (D66) aan de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *het bericht «Gouda verplicht 5-jarigen thuis de afwas te doen»* (ingezonden 4 oktober 2013).

Antwoord van Staatssecretaris **Van Rijn** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 30 oktober 2013).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht «Gouda verplicht 5-jarigen thuis de afwas te doen»?¹

Antwoord 1

Ja, ik heb kennisgenomen van dit bericht.

Vraag 2

Hoe waardeert u het beleid van de gemeente Gouda?

Antwoord 2

Op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) is de verantwoordelijkheid voor het – daar waar aangewezen – verlenen van maatschappelijke ondersteuning, waaronder huishoudelijke hulp, neergelegd bij de gemeenten. Gemeenten hebben de verantwoordelijkheid om burgers met een beperkte zelfredzaamheid waar nodig met voorzieningen, ter bevordering van onder meer het zelfstandig voeren van een huishouden, te ondersteunen. Bij het bepalen van de vraag of en zo ja, in welke mate ondersteuning nodig is, geeft de Wmo aan dat rekening gehouden moet worden met de kenmerken van de specifieke situatie. Daarbij geldt dat het voor cliënt altijd mogelijk is om bezwaar (en beroep) aan te tekenen tegen de besluitvorming op een aanvraag door de gemeente.

Uit de door mij bij de gemeente Gouda ingewonnen informatie blijkt dat zij bij de voorbereiding van de besluitvorming over een aanvraag om ondersteuning bij het voeren van een huishouden de «richtlijn indicatieadvisering Hulp

¹ <http://www.ad.nl/ad/nl/1012/Nederland/article/detail/3520576/2013/10/03/Gouda-verplicht-5-jarigen-thuis-de-afwas-te-doen.dhtml>

bij het Huishouden»² hanteren. Deze richtlijn die in januari 2011 is uitgebracht door de MO-zaak is bedoeld als mogelijk afwegingskader voor gemeenten. Een onderdeel van de richtlijn betreft de gebruikelijke zorg: «de ondersteuning die huisgenoten worden geacht elkaar te bieden, omdat zij als leefeenheid een gemeenschappelijk huishouden voeren en op die grond een gezamenlijke verantwoordelijkheid hebben voor het functioneren van dat huishouden.» De richtlijn stelt dat er in beginsel zowel van volwassenen als kinderen een bijdrage kan worden verlangd in het huishouden, maar dat rekening gehouden moet worden met de ontwikkelingsfase van kinderen. Uitgangspunt is dat van huisgenoten tot 5 jaar geen bijdrage aan het huishouden mag worden verwacht. Voor huisgenoten van 5 tot en met 12 jaar stelt de richtlijn dat zij naar eigen mogelijkheden kunnen worden betrokken «bij lichte huishoudelijke werkzaamheden (bv. opruimen, tafel dekken/afruimen, afwassen/afdrogen, een boodschap doen en kleding in de wasmand gooien).»

In mijn brief van 20 juli jl. aan uw Kamer³ wijs ik u op het verschil tussen mantelzorg en gebruikelijke zorg. Mantelzorg is meer dan de hulp waarvan het gebruikelijk wordt geacht dat mensen deze elkaar geven. Ik ben van mening dat mantelzorg niet kan en moet worden verplicht, voor gebruikelijke zorg geldt dat dit onderwerp is van het maatschappelijke debat, de resultante van algemeen aanvaardbare opvattingen. Ik vind het normaal dat huisgenoten waar nodig en mogelijk hun rol nemen in het huishouden, zeker daar waar er sprake is van een huisgenoot met een beperkte zelfredzaamheid. De richtlijn van MO-zaak kan dienen als handreiking voor specifiek gemeentelijke beleid. Gemeenten kunnen deze richtlijn en/of specifiek daarop gebaseerd beleid echter niet blindelings toepassen; van gemeenten wordt een zorgvuldige afweging in individuele situaties verwacht. Er dient ingevolge de Wmo bij besluitvorming op een aanvraag rekening te worden gehouden met de specifieke omstandigheden van aanvrager en zijn gezinssituatie.

Vraag 3

Bent u voornemens vanuit het Rijk (algemene) criteria te verbinden aan de inzet van de eigen sociale omgeving wanneer het gaat om huishoudelijke hulp? Zo ja, aan wat voor criteria denkt het kabinet dan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Onder 2 heb ik aangegeven dat de Wmo het kader vormt voor gemeenten. Gemeenten moeten individueel maatwerk leveren, dus rekening houden met de specifieke situatie. Daar waar het gaat om gebruikelijke zorg door huisgenoten kan de richtlijn van MO-zaak als handreiking voor gemeentelijk beleid worden gehanteerd, maar in alle gevallen zullen de specifieke omstandigheden in de afweging te worden betrokken.

Vraag 4

Bent u bereid deze vragen, gelet op de ontstane maatschappelijke onrust, binnen vijf werkdagen te beantwoorden?

Antwoord 4

De beantwoording heeft, mede gelet op de door mij in te winnen informatie, meer dan de door u gevraagde termijn gevergd.

² <http://www.mozaak.nl/portals/0/Downloads/Richtlijn%20indicatieadviesering%20Hulp%20bij%20het%20Huishouden%20jan2011.pdf>

³ Kamerstukken II 2012/2013, 30 169, nr. 28.